

DOMOVINA

Uvodnoštvo
je na Schillerjevi cesti N. 2. — Dopisne blagovolitve fra-
nskraci, rokopisi se ne vražajo.

Štampanje trikrat na teden, svak petak ujutru, sredio je potek i već za Avstriju je u Nečemiji 12 krun, po leta 6 krun, 3 meseca 3 krun. Za Ameriku je drugo dešteve toliko velik, kolikor može postića, namreć: Na leta 17 krun, po leta 8 krun 50 vin. Nasobnina se poljiva upravljačtu, platuje se rasprej.

Za insercije
se plaćaju od svake peti-vrste po 20 dinarjev za telefonske; za veće insercije iz međukrajeva insercije
su male poput.

Mesečna priloga „Slovenski Tehnik“.

Odgovor Slovenčevemu „Razkritju o Pleju“.

"Slovec" je priobčil dan 28. júna článok s označujúcim nadpisom: "Razkritja o Pleju. Plej v korekci Slovensi — Rosnica o korôdkach mandatih". Článok sa hôće nad menou maľovať, ker se nisem mohol odstíriť, ampa vstopil v jednotlivací klub, ter kulminára v trdiťi, da sem edino jaz zakrival, da je bila stvar voline reforme gledče Košické inkigájbenia. "Slovenski Narod" gosp. E. t. m. o "Slovenčevom" článku, kakové bila bi ga dr. Šusterič sam napísal. Toda "Slovenčeva", "rosnica o korôdkach mandatih" je praví reanajci takto malo podobna, článok je takto kridavo-testačne pripojen a takto neznameno napísan, da ne morem verjeti, da bi mohol takto piasti dr. Šusterič, ktorí sa vendar ne bi mal posabatí, kakové je stvar v rencii pred njejovinami odmi vrátil! Na vrak nadiu pa oprávne smatram, že je dr. Šusterič bol inspirátor článku, ker sa nazávajo v znení stvari, ktoré dragemu gotoroviu znane. Značilno je, že článkarovo smerodatoť je nepôvodná, da govorí a tako skôrči rôzni slovenskí arádo, ktorí je voline reforma gledče Korôdka, pod plátkom anonymnosti, inak da ne upa podpreť svojich trdiťov a kultúrnym inšetom: prví znak, da imas istú vec! Článok my si vši govorí o stvare, ktorí boli jeho sicer ne bil spravil a javne diskutuje, a jib sedaj morm, ktorí bi se sicer ľahko misilo, da sa smatram krivím. Danes hôćem stvar sano krátko razjasniť, akto se to pa

gonja proti meni nadaljevala, boste moral sezvedi tudi podrobni material priti v javnost.

Glavni vroč, da je bila stvar koroliških Slovencev gledi velike reforme izgubljena, tiki v dveh okolnostih, katerih druga je pomagala vladu z osirrom na prvo in zadnje: prvič je moralis pridobiti vlast za veliko režijo, drugoč ljudska stranka, in te žaljive, ko smo se razili pred Božičem 1905 na parlamentarne potovanje, je bilo vsakemu trenutku politiki jasno, da se bo da nenamika ljudska stranka pridobiti le s tem, da se kolikor mogoče varuje takratna nemika posest na Koroliškem in Spodnjem Štajerskem, t. j. s koncesijami na škole koroliški in Štajerski Slovenci; pa drugi strani se je pa dr. Šusterič na velike reforme velike preveč impostavil in vlasti predočino pokazal, da se ji od njegove stranske ni bati odločnega odpora radi izvenkraskajških slovenskih mandatov, akot se

ji izpoljuje kranjske Selje; dr. Šusteršič se je potonjal v prvi vrtci zate, da obdrži Kranjsko 11 mandatov in da ne sestavijo volilni okraji tako, kakor Štaj njegova stranka. S tem je lahko redčenava vreda, to era pa vedola in s tem morala redčenati tudi Robič in jas, zato nista mogla izročiti svojih referatov dr. Šusteršiču, ampak se odločila, da nastopa Robič svoj referat na Stojarsko, jan. svoj referat na Karloško sam pri vidi.

Zastopam sem na Dunaju vedno tudi koristi korolikih Slovencev, zato me je dr. Breje kot načelnik političnega društva za Koroliko naprosil, da

Dne 12. decembra 1905 sem dobil od dr. Brejca „Promemorijo korotkih Slovenskih gledi na volilno referendum za državni zbor,” kjer so bile naznajene zahteve in želje korotkih Slovencev. Dne 18. decembra so se nadale parlamentarne političaste, in v začetku januarja 1906 pogovori z ministrom Bylandtom. Robit je jas naša bla večkrat k njemu in jaz sem na ţe pri prvi pogovoru izročil operci gledi nastave volilnih okrajov na Korotkem, ki se je popolnoma strinjal z zahtevami korotkih Slovencev v „Promemoriji”; ali ţe pri tem pogovoru sem uvidel, s čim radna vlašča, in da je njeno stališče za korotke in Majorke Slovensko zelo neugodno, te takrat je imela proti nemški ljudski stranki zvezane roke, in to se je tudi iz raznih posamejnih razgovorov razvidelo. Poročal sem o tem večkrat dr. Brejcu, izdal se je nov naziv gledi volilnih okrajov, ali uvidel sem, da se tudi ta ne sprejme.

O stvari pa je bil informiran tudi dr. Šutteršterk in čuditi se moram latiljnosti "Slovenstevnega" članarja, ki trdi, da mu dr. Šutteršterk pri vsej stvari presiral in ga niti informiral nizom, kaj sem pravzaprav od včelo zahteval, da sem skrival svoje predlog pre dr. Šutteršterkom in sem jih raznodel le po dvi projekti, predno je Korotka prilika na vrsto v edinstvu, da sem se sploh spomnil klobuševga zadevnika že te takrat, ko je krava bila še in blekvila! Že nekaj dni pred politicanimi sem v decembra 1906 v klobuševi sejni površini razložil, kaj nabavljajo korotki Slovensci. 20. januarja 1906 sem na dvornem plesu dr. Šutteršterku informiral, da stvar na korotki in Stajerska Slovenske neugodne stoji. Potem se je zadolo 20. januarja vnovič zborovalo v državnem zboru, in pa dan posojne je imel klobuševski februarju moje; v tej seji sem že poročal o pogajanjih z vlastjo, izročil udan tiskano "Promemorijo" korotki Slovenscev ter stavljal predlog, naj gre zadevnikovite k ministarskemu predsedniku in grof! Bylandt ter mamber za Korotko dva, za Stajersko zem, za Goriško tri slovenske zupnate. Predlog je bil sprejet, ili smo k ministru in načrtu vnovič formalizirali, a dobili tako splošen odgovor, da je bilo veskočno jasno, da se način zabitve ne ugodí. V edinstvu pa je prilika Korotka na vrsto le te junija, in veliko poročje neznanost mora imeti zasebni članak, ki si upa slov, tako javnost varati z lajdo, da sem oddržal dr. Šutteršterk svoje predlogo zgodaj Korotko le po dvi projekti, predno je prilika v edinstvu na vrsto, in tole zazdimo ja, s kakim podlindim zrelištvom

dola proti meni radi tega, da sem vstopil v jugoslovanski klub.

Dr. Šusterič je po "Slovenčevem" člankarju med parlamentarnimi političnimi od decembra do januarja 1904/5 dejal: „bil v vedem stiku s vladom in mnogokrat potoval na Dunaj". Zelo naivno ali pa neobičajno slobot mora biti članek, ki hodi slovenski javnosti imputirati menijo, da je načelnik "Slovenske zvezne" govoril z ministri o Kranjski, Gorici, Trstu in Istri, a nis-čar dal ni v zvezi od ministrov o vladnih namerah glede Karolice in Štajerske. Če bi bilo to res, moral bi se bil dr. Šusterič direktno izogibati vsega rogovnika o Karoliki in Štajerski, o katerih je kot „stalin politik“ pod veden, da bo glede ustavne volilnih okrajev ravno v teh dveh deželah najhujši boj. Če jo to storil, je enostavno razumeti svojo delavnost kot Slovensec in kot klavor nadzor, kar kot predstavnik "Slovenske zvezne" je vendar moral smatrati na svoje delavnosti, da se informira o številnih slovenskih poslancah in o operativki velikih okrajev na vse slovenske dežele. Vedel je, da sem na Dunaju, ter bi bil tod mene lahko poiskal in se bo hujšo informiral, a tega ni storil! Ako pa je vedel na neugleški položaj karloških Slovencev — in to je moral vedeti — in se zavedel svojega haja tako strasno velikega vpliva na Dunaju, „da je dosegel do plice res, kar je bilo njena naravnost“, takoj pa potres si ustavil tega vpliva v prid karloških Slovencev? Vlada je predložila svoj načrt in te so izbranice 1905 in je imel teraj dr. Šusterič tudi po prvi klavorji naji po političnik, v kateri se je razgraspila občina o Karoliki, le tam dovelj, da res s svojim vplivom star karloških Slovencev! V temčini je stvar takša, da bi tudi dr. Šusterič, ko se jo enkrat tako impostavlja na volilne reforme, ne bil dosegel več, nego sam dosegel jas, ki imam novost, da sem storil svoje delavnost in dosegel, kar ne ja v danški razmerah in z danimi prostredi dole dosegel. Z Rešljem era v tem pogajanjem mesec januarja Gantekha in Blyandži zagrozila, da z odjimi osnobljenimi ne bova glosovala na volilne reforme, ako se nade upravljene zahtevy glede Karolike in Štajerske ne izpolnijo. Toda ministra sta dober vedela, da dr. Šusterič in njegova stranka radi ustavne volilnih okrajev na Štajerskem in Karolikom ne pojde v obstrukcijo in da s tem, jedino izdatim izredkovom na propredi volilne reforme, vedala sta, da bo kljub temu glosovala velika večina „Slovenske zvezne“ za reforme, a tem s tistim rezultatom in po tem ravna... .

LISTEK

Štud slovanskih žen v Pragi.

— Váš slovenských žen dos 30. júnia v Praži sa je prav dobre obmedzil. Ženský klub českí že povrábil až našich slovenských žien v ruky došiel slovenskí v tadi je Amerika. Povrábili sa a odvárali zastupcovce ženských drah. Veľkých slovenských piesiem v tadi je Americku. Zadok je takisto tiež, ako mnoge občajaj, da se nesmú nadiziať, da se spojia bosed, ktoré je horek predstavca kultúry gospodárskej. Ešte viktor - Benkovič: Naj ne ostanem fascináciu až samotnou pojav, naj narodené oprie pot k skupnosti deň, nazývate sa na ten, ktor je bi pri venuku. Vi siet bratom Sekolom: Prvá skupina, vysí modi, sibol, in ktoré je spomienka: ešte pojav sokolské organizácie.

Politični pregled.

Slovensko dnevišče.

V prejemanju parlamentarnega jezika dolga je vselej proglaševanje vlad in nemški strankam. Kakor "Narodni Listy" poročajo, bodo vselej predlagala: naj se sprejmejo četke interpellacije na zapisnik ter se jo objavijo na istem mestu zapisnika, kakor nemške interpellacije. Pisarna parlamenta prekrbi nemški prevod četke interpellacije.

Prodružek zborov bo v bodoče sprejemal tudi četke predlage, ki bodo uvrščeni v zapisnik, kakor interpellacije. Nemški prevod prekrbi pisarna parlamenta.

Četki, govorji bodo stenografskani ter doberedno v izvirniku objavljeni v "Reichskorrespondenz" — v odci-jenem zapisniku bodo objavljeni nemški prevod govora, katerega prekrbi pi-sarna zbornice.

Nemški stranke se bodo temu z veslo odločnostjo upirale. Poljaki, ti versi katolički in svetni zavestniki S. L. S., "Knečko sveto" in "Sloge" bodo glasovali z Nemci, ker "nikakor ne bojo Čehom na ljubež trtovali svojih kraljevitih nemških slovenskih vrasnjosti, ki jo bolj literarni pojem nego dejanski politični činitelj", kakor piše "Slovo Poljaka". Pripomemti treba, da so bili Poljaki vedno takki Ko je Ljubljana začela še 1861. l. govoriti srbski v parlamentu in jo to ce in z njim M. Pavlinović nadaljeval, jim nemški predsedniki niso delali nikakih ali same nemškega sitnosti. Ves drugega se je pa potegnil Poljak Smolka sa pravice nemškega parlamentarskega jenika. Ko je 1892. l. pod. Štokol delal stenografskemu zapisniku nekoliko četkih besed, je dal predružek zbornice Smolka dne 7. decembra 1892 l. to-kaj izjavilo: "Izvrdite vse na mnenje, da je v stenografskem zapisniku včerajšnje noje in sicer v govoru pod. Štokola odstavk potik vrati v četkem jeniku. Komitajočem, da te besede niso bile protokolirane in da nato v protokol ne spadajo. Ta od-stavek ni bil stenografskem ter je bila na prosti dolžnosti gospodov revidentov, da bi ga bili prečrtili, ker ima toliko pomenu, kakor da bi ne bil govorjen. Gospodje revidenti niso izpoljavali svoje dolžnosti." Tako je govoril Po-ljak Smolka 1892. l. tako je zastopal ta dnevi parlamentarske pravice nemške v načinu parlamenta. Njegovim poljaskim rojakom je pa tudi danes še avstrijski parlament samo logog di-traffic (prodajalna), v kateri baratajo in prodajajo pravice preprostega, del-jedega naroda poljskega in razlike na denar in privilegije Slabicev, duhovstva in arhistratiga v Galiciji. — Poljako kolo in njega člani so vsemi zavestniki "Slovenskega kluba" — moradnici so obema kluboma katolički interes.

V hrvatskem saboru bodo poročali pod. Fr. Šepilo o borbi hrvatske delegacije v sklepom ogrsko-hrvatskem parlamentu za pravice hrvatskega jenika na hrvatskem državnem ozemlju. V magnatskih zbornicah bodo predlagati bivši podobar Nikolčić izjavilo, ki je bila o teh dogodkih nastavljena na sestanku hrvatskih poslanec. Sestanka sta se v imenu avstrijskih Hrvatov in Srbov udeležili tudi poslanca don Ivančićev in Šeb Bjeladičević.

Na skupni seji hrvatskih poslanec je bila izražena želja, naj bi avstrijski ministri predružek Beck zavrnij iz-javo Wekarijev, v kateri je ta po-udarjal pravice ograke krone na Bosno in Hercegovino.

V oni seji ogrska parlamanta, v

kateri se je glasovalo o § 1. Zeleni-čarske postave, sta ostala "hrvatski" ministri Josipović in Štokol Drobobrski v dvorski, dokim je hrvatska delegacija korporativno zapustila zbornico, ker bi zakon ne imel na Hrvatskem veljave, sko bi bil "prejet v neprisotnosti hr-vatskih delegatorjev. Minister Josipović tri, da je tudi na hrvatski delegaciji Štokol Drobobrski se smatra tudi za-stopalnikom hrvatskega naroda, zato je zakon sprejet v soglasju in s posredovanjem delegatorjev hrvatskega sabora ter ima-torej tudi na osnivanju hrvatske države pravno moč. To dejanje govorji samo na se ter sam jasno kot belli dan do-kazuje, da se visoki katolički dosto-janstveniki ravno tako malo brigejo za koristi in pravice hrvatskega na-roda, kakor nači "slovenski" Štokol in njih verni sluge. Ta trovzenja je pa večko znaten: katolički Štokol, ma-džarski minister in Kosmatovska nadžariška vrla proti hrvatskemu na-rodu. Se je to tudi takoj za vero in demokratizem?

Posl. Markov je stavil v imenu maločrtnega kluba najni predlog, naj vojna sprava dovoli za dobo februar leta 1907 vsem knedelinam in knet-škim delavcem, ki služijo v vojski, ako nato naprej. Številčenski dopust in sicer od 15. julija do 31. avgusta.

Posl. Delagac je stavil predlog zaradi uvedbe dvočesarjeve vojaške službe; posl. dr. Bevkovič predlaga, naj se po-slavno doloci 3. urni delavnik v rado-kopik in 10. urni delavnik v tovarnah in rokodelskih podjetjih; posl. Hribar je interpelliral pravosodnega ministra zaradi neupoljevanja zmožnosti sloven-ščine pri sestavljanju poročnih list v Trstu; isti poslanec interpellira zaradi imenovanja nekega Nemca na mesto profesorja nemščineja in ugodovine na I. gimnaziji v Ljubljani, ne da bi se bi razpisal načeljaj, kakor to postava zahteva.

Reditv parlementarskega jenikov-nega vprašanja ne pojde brez najboljih bojev. Nemci trdovrsto odklanjajo vsako, tudi najmanjšo koncesijo Čehom ali nemškim narodnim sploh. Češi s svoje strani zahtevajo odločno svojo ustavno jim zajemljeno ravnoopravnost ter odklanjajo vladac posevodenje predloga. Če se vladai ne pošreči Nemci omekšati in spameštavati, je obstrukcija prav takšno mogoča. Da bode pa tudi nova zbornica nepodoba, se kaže koj na načetku. Delovanje prvega meseca je enako niti. Na tem nenehpa je pa neodločnost vlade mnogo krija, ki nima ne inicijative ne energije tudi Nemcem nasproti.

Dopisi.

Manifestacijski sklad za slovensko vseobčinstvo dne 27. januarja na Dunaju se je vključil vsem oviram od strani akad. senata in po-ljščike oblasti nad vse nujno obvezni. V četkem "Narodnem domu" so bili obvezni prostori do zadnjega kotička natičeni. Navzeden je bilo častno Šte-vile slovenskih in drugih slovenanskih poslancev. Jugoslovanski klub so za-stopal gg. Župan Hribar, dvorni svetnik dr. Plej, dr. Rybar, Mandič, Štre-kelj, dr. Tresic-Pavlič, slovenski klub dr. Korotec, dr. Žitnik, Fon, dr. Ben-kovič, dr. Hočvar, Roškar, Pilek, Jakšič, Demšar, Gostinčar, četke stranke pa prof. dr. Drtina, Hrasky, Bifovec Kadičak, dr. Hajn. Nadalje so bili za-stopani tudi socijalni demokrati. V imenu četkega dajalstva govoril phil. M. Hysák (Český akademický spolek) ter podporja potrebo 2. četke univerze v Brnu. Zahvalem ustreljajo s stvarnimi dokazi. Za njim dobesed zastopnik slovenskega dajalstva phil. Fr. Mravljak

(Slovenija), ki mora vselej borgnega aplavza in vnastranskega pritrjevanja vedrati prekiniti svoj govor.

Iz Mravljakovega govora navajamo samo temeljni ustrezljivi statistični podatki, kateri nam takorečno matematično dokazujejo potrebo slovenske vojske: Na slovenskem ozemljju stoji 570 uradnikov nemškega narodnosti, katero treba nadomestiti s slovenskimi ljudmi. Na slovenskem ozemljju je bilo 1905. l. 4115 srednje-kolice slovenske, 3317 nemške in 2653 laike narodnosti; profesorji na teh srednjih šolah so dele po narodnosti na 204 Slovence, 227 Nemcev in 119 Lahov. Nesoglasje med Številm slovenskega, nemškega in laškega pre-bivalstva in med Številm srednješolskih učencov je občivno. Jasse nam je pa, kako pominimo, da ima teh par nemških kolonij na slovenskem ozemljju dve-čet-popolnih nemških gimnazij, part realik in osm. učiteljije. Slovenci pa mišljijo. Tako se hiri kulturna pri-nas, tako redujejo kulturna vprašanja. Slovenskih vseobčilnih dijajkov je bilo lancko leto na vseh raznih univerzah 553, letos jih je 570 — v Ljubljani bi naradilo to število z osi-rom na agodnejšo štivljajočo razmerje v domovini ter na to, da bodo zahajali tudi Hrvati in Daljnacije in Istre na naše vseobčilnosti gotovo na 1000. To Število je ved nego zadostno na dobro obiskano univerzo, nemško vseobčilje v Černovicah ima navadno okoli 500 učenikov.

Nato so podali izjavo že zastop-niki ostaloga slovenskega dajalstva, ki se popolnoma pridružujejo upravičeni zahtevi po slovenskem vseobčilšču v Ljubljani, drugem četkem v Brnu in skrajnje v Lvovu. Prof. dr. Drtina se v jake toplih besedah spominja na Jugoslovance ter na naše zasigurno vse-stranske podporo od strani četkih po-slancev v boju za naše najvažnejše kulturne potrebe. Borno podvrzljivo govorji g. Župan Hribar v imenu "Jugo-slovenskega kluba" ter z ostromi be-sedami obigosa krivico postopanje sonata napram slovenskemu dajalstvu ter vladu napram naši upravičeni zahtevi po slovenskem vseobčilšču. V imenu "Slovenskega kluba" objavlji g. dr. Korotec, da se bo za vso vremo potagoval za vseobčilnosti. Govorili so še nadalje docent dr. Dronda, profesor Hrasky (v slovenskem in četkem jeniku), Kadičak (za kat. narodne Čeho), Bi-hovac (v imenu četkih soc. demokratov), dr. Hajn itd.

V imenu slovenskih visokoobčolcev stari končno phil. Pr. Kadunc slediče rezolucije:

Slovensko visokoobčolko dajalstvo, izbrano na javnem zborovanju v četkem "Narodnem domu" na Dunaju, dne 27. ročnika 1907, zahteva od visoke vlade, da ukrene takoj vse potrebno za izpolnitve sledenih zahtev:

1. Potem zakonsajo naj se takoj zajame popolno slovensko vseobčilje v Ljubljani.

2. Takoj naj se začne z vsemi za-ovrtev popolnega slovenskega vseobčilja potrebnimi pripravami. Slov-enskega fakulteta pa naj se otvari takoj, ker so za to danii vsi pre-pogaji.

3. V vseh srednjih šolah — gim-nazijah, realkah in učiteljijah — v slovenskih delih avstrijskih kronovin, se svedeti takoj slovenski učni jenik in naj se nastavljajo izključno profesorji slovenske narod-nosti.

4. Ustanovi naj se drugo četko vseobčilje v Brnu.

5. Zahtevamo popolno reciproci-tvno pravice zagrebiske univerze. Vas točke se z navedenjem sprejmo.

Nato se zakazi predsednik učila-senca za veličastno udobje in za-kljuci shod ob 11. ur. (Kje je pa ostala zahteva rusiske univerze? Op. ureda.)

Slovenske novice.

Štajersko.

Slov. nemški samostojni glas, razredni v Celju. Poduk se je končal 6. junija, a slovensko male in raz-delbo sprideval. Na koncu šolskega leta je bilo 191 utemci in sicer je štol 1. razred 24, I. b. — 31, II. — 44, III. — 39, IV. — 43 utemci. Z dobrim vpredjem je zdelalo 134, z odliko 18, poskušajo ima 15 utemci. Padlo je 24 utemci, t. j. 12%.

Izvestje donosi kos latinsko-slo-venske frazeologije v Cesariju, katero je napisal prof. Fon. Kolikor moremo mi soditi, je zbrane gradivo sele vestno in dobro sestavljen. Zeleti je, da bi se to delo nadaljevalo.

In Celja. Dovolite mi, g. určnik, nekoliko prostora v vašem listu, da povem našim Celjanom nekaj odkritih v potrebnih besed. Naš narodno življenje v C. l. hira, to ve in vidi vsak. Pripravila se nekaj novega; da Bog, da bi bilo boljše kot je star! Zadnjo nedeljo smo imeli v Narodnem domu ljudske veselice. Ljudska pa ni bilo nič zrave, mislim namreč na delavstvo in knečko ljude. Videl sem na vrta jednega edinega kneta in spomnil sem se nehotje: „In ti si jedini še takaj ostal?“ Pa kaj bi delalo ljudsstvo na taki veselicici, na kateri govore narodne dane izključno nemški in kjer se pre-daja tako draga vino in jedila! Nočem zabavljati, a opozarjam prav resno na ta nedostatek, dobro vedot, da govorim v imenu najmanj polovice našega inteligentnega občinstva! Ljudske ve-selice je treba skrbno pripraviti v vsakem osiru in to ravno na ljudsstvo! Po mojem mnenju leži ravno v njih veliko narodno vragojevalno sredstvo, potom njih se strde resi med nami. inteligence, in ljudsstvo. V Celja so vročila za na, tu treba, da gremo z vsakim slovenskim človekom in na, da si vede ali ne vede ustvarjamo neke vrste frakcije! Ako hodiemo skupiti narodu, se bodo morali navaditi na oni strani demokratizem — bodo morali biti demokratični, drugače bodo še ljudske mase preko nas z onimi, ki so bolje razumeli pri-dobiti ljudsstvo za se kakor mi. Toliko v resen preverak.

Celjan.

Veliko ljudske veselice pripre-draštvo v Celja dne 11. avgusta, na vrta restavracije „Slovenski klub“ pri Celju. Dne 27. t. m. se prične kleganje na dobitki. Vsi prihodnjaj.

Det. Šolski svet je imenoval de-finitivnim sledete provizorične učitelje in učiteljice: v Zagorju g. Iv. Lovšeta, v Dobju Marijo Lindner, v St. Jakoba v Slov. gor. Antonijo Ravnhar, v St. Jurju na Pemici Frančiško Peltz. V stalem pokoj je stopil nadštetelj pri St. Janžu na Drav. polju gosp. Ant. Hren.

Iz podnevnih služb. Prestavljena sta počitna asistentka Ladvik Dworak in Ptija v Maribor in počitni asistent Franc Pilva iz Zidan-mesta v Ptji.

Konkurz je dovolio okrotno so-dišče v Celja za premoženje And-Keznerja, gostilnicarja in posestnika v Kartincu blizu Smarja p. J.

Nova realka je ustanovljena v Brku ob Muri. Kdaj dobimo spodne-štajerski Slovenci svojo? Nemci imajo sedaj na Stajerskem 5 realk.

"K manifestaciji za slovensko vsestičiljstvo na slovenske srednje šole." Dobili smo z agencijo na to nivo v d. št. 76 od 3. julija te-le poslano:

Sledila je slovensko vsestičiljstvo 24. junija se nismo mogel udeležiti, ker sem bil kot promotor na vsestičiljstvu ob istem času uradno nadrejan. To sem tudi razumljal osame domne vsestičiljstva odločka grških dijakov. Sicor pa bi bil poskušal, da se opresutim te delostvosti, aksi bi se bili prizorevalci skoda prej z mojim dogovorilom zaradi dnevnega roda, kar bi bilo pri tej in podobnih prilikah, kjer se radeni na sodelovanju vsestičiljstva profesorja, v skupno korist. Po svojem polodaju vendar ne morem biti naveden pri protestu proti rokovanju in sonatu — sicor ga je policija prepovedala — ne smirje se na to, da v marčičem ni bil opravljeno. V Gradaču, 5. julija 1907.

M. Marko.

Predulegaj je v državnem zbornu dr. Benkovič osmarni delavnik za dejavnike v rokotopih in plavilih ter deset-ri delavnik za delavce v tovarnah.

Raspisana edina mesta. Mesto nadzorovali v Stranicih, p. Konjice (2. razr., 3. pl. razr.), predajo do 5. avg.; na petrazredni ljudski voli pri Št. Benediktu v Slov. gor., 3. pl. razr., mesto del. včiteljice, predajo do 1. avg.; na 5 razredni ljudski voli St. Ptaj-olicka (2. pl. r., mesto del. ali provinorčnega admiteja, predajo do 31. julija; na dvo-razredni ljudski voli v Št. Vendredi, p. Slov. Bistrica (2. pl. razr.), del. včiteljice mesto, predajo do 1. avg. na krajin voli svet.

In Gaberija. Zdi se nam, da bo sopot nekje vera v nevarnosti. Vidimo samot, da se spremljajo častiti gosp. Goršek in g. Karlo po Gaberjiu in Sp. Hudini. Goršek, znani strokovnjak v konzumnih nadzorih, levi morda slasti po Sp. Hudini ljudi, da bi dali delav- na podjetje, kar pa so nastanovili ne- daveno taga v Padovi postali na Ze- vedni. Toda vikar Goršek je slab rečnik! Njemu se ne zapamti svojega žemarja! Kar se pa Karlo tiče in nje- gove „praktične“ krščanske tjelesne do najemnikov — pa je vemo, kaj storiti, aki se pokale takšen človek pod nado straha.

Štrala je udarila zadnji pondeljek po noči v Westmovo tovarno v Gaberji, razbila električni motor in uigala gorilje sestavine. Inkra je po Štrici prile- tola celo v Westmovo stanovanje in razbila dve strelitki.

Kam gremo v nedeljo, dne 14. julija? — V Smartao v Rožno dolino na ljudsko veselico Bralnega in pevskoga društva, koja se vrati ob tri popoldne pri Štokirju. Med posameznimi točkami igra godba.

Pervsko društvo „Edinstvo“ v Žalcu je priredilo 5. t. m. v dvorani g. Hessenichlerjeve častni večer sloven- skega skladatelja Rista Savina, pri katerem mu je poklonilo, po g. Ben- denu smetno izdelano diploma, s katero je društvo imelo vse slavnega glasbe- nika svojim častnim članom. Gospod major Štrca je povsakna društva da- raval svojo doprino sliko. Po občajnih negotovilih je zapel molan in molki skor „Edinstvo“ nekaj zmernih in na- rodnih pesmi s finim občutkom in ko- nčnim podavanjem. Posebno so nam ugasjali po Devi harmonizovane nar- nose pesni, katera je zbor podaval v splošno priznanje zares dovršeno. — Žalimo, da nam „Edinstvo“ priredi v tržaški koncert v Žalcu. Za dovršeno podavanje nam jandci zbor izbranih in izvezbenih porvez ter njega nadarjeni šverodovi.

V Šmarjavi pri Slovenjgradcu je izmagala pri obč. volitvah „Narodna

stranka“. V tankajški okolici se bilo pri obč. volitvah kad boj med napred- niki in nazadnjalkini pristali „Ku- Zrene“.

— Ruška koda. Novo plan. koda, kojo gradi „Podravska podružnica“ Slov. plan. dražava pri Sr. Arche na Pohorja, je kritik njen odbor na imo „Ruška koda“ in to na predlog g. dr. Rosine, ki je pri oborovih aksi utemeljeval svoj predlog v tem smislu, da so ravno prebivalci znane in nave- deno ruške fare zbudili pri nas čut do slov. turističke aplik in da so oni naj- ved pri pomogli k omenjeni ugradbi. Blagosloviljenje in otvoritev „Ruške kode“ bo krog 1. septembra.

Teda je zadnjico, nezredno, sredo potalka tudi vse južno stran Midjinskih dolin. Unicila je skoro vse Setev. Se drugi dan je letalo tainstvo teča na kape. Treba ho državne pomoci.

V Štegu je podelil desetletni dečko Zavrnik v Prevaljah na Korodičem. Protrgal mu je trebuh, tako da se stopila črva na dan, katera pa se k sredi ostala veranjena. Dečko leži v slovenjgrajski bolnišnici in morda okreva.

Sr. Krtiž til Slatine. Dne 9. maja t. l. je bil v čitalnici Sr. Krtiž podak za one volice, ki so morali se na komando dr. Korodiča voliti. Kar je pa govornik, neki častiti, preveč po libe- ralnih udrialih, na mimoidej gosp. Kušec zaklical: „lat!“ — Klerikalni društvo je iz čitalnice prihrala, obusal esp. Kušeca, za po kranjsko-katoličko osmerjala in vrgla v grabo. G. Kušec je točko vstopil, moned, da ga je Janez Rotkar vrgel. A gječ čudo! Clerikalni so izdeli, da je g. Kušec Gosak iz Šo- čevega vrgel. Rotkar si bil radi pre- stopka telesne varnosti obsojen, ampak se to je z g. Kušecem ozidoma njezivim zastopnikom poravnal — kar se je dogralo, da je g. Kušeca sa roko včiči.

Plačati mora vse stroške in injavo v tri stor. časopise, dati, da g. Kušec odpovedanja pred.

Obravnava proti Gosaku iz Šo- čevega boda pokazala kdo je pravi krivec in ta boda dobil zasluženo kazno. Načepje pri tej bandi je, da izdajajo eden drugora, a krivi so vi, ki se g. Kušeca obstopili in ga svrili. Vpilo se je, tudi: „V grabe z Kušecem!“ — Morda že roka pravice tudi tistega zadeva, ki je dal Gosaku porod.

Slovenska Bistrica, 7. julija. Danes se je vrnil takaj slovenski sprejem novo izmenjane Šapnika gosp. Franc Bobaka. Mesto je v zastavah, med temi več frankfurteric; vselej tega na Narodnem domu in dragih slovenskih hišah si nobene. Občinski odbor je oficijelno pozdravil novodobrega Šapnika, ki je vse nemške kapacitete porabil k dianju. V sloven- skih krogih je to vse nekako ospornilo. Saj je namen prioren. Nasprotniki si hodojo Šapnika ospirkali ter s svojim prilizovanjem dočeli, da bi g. Bobak svojo narodnost več ali manj zatajil ter postal brezbarvan.

Upamo pa, da se jim ta namora ne posreči, o čemur nas bo sicer bližnja bodočnost podnula.

Zavedati se mora, da bo Šapnikova koda slovenski Šapnaji, brojčici na dneče slovenskega ljudstva, ne pa par ducatom slovenjbiških mečanov. Saj je javna tajnost, da mnogi, ki se so danes sladko ginačeni klanjali gosp. Šapniku, so po svojem narodnom in vernikom prepirjana njemu nasproti. Vsekakor pa je Slovensko skrajno neprisjetno dirljivo, da so vseonekakše drevo-rdeč-rumene zastave plapolači v podaval slovenškemu ūpušku.

Prijajka polarna bramba, katera je sicer po svojem naglej nastopu pri potarji řešenjak koristnega in dobrega storila, zala je v zadnjem

času populoma na krivo pot. Zdi se nam, da se prijajki polarna bramba ne gre v prvi vrsti na posegi blidnjencev, ampak za nemške agitacije. Drancade si ne moremo mislit njenega nastopa pri potarjih v populoma slo- venških krajih, kjer mirno slovensko ljudstvo s svojim hajjanjem izdržuje. Kaj bi pa n. pr. rekli naši nemški Ptujski ali Mariborski, ko bi prilično pri takem podarju v mestu posnagat slovenska polarna bramba in bi tankaj klicala „divio“. Ni torej duda, da se tudi slovensko ljudstvo ne voči iz- živat in da je priljub parkrat še skoraj do protipa. Najzanesnejše pa se je obnašala prijajka polarna bramba pri nadzornem podarju v Mikovčah na Drav- skem polju. Ne samo, da se nekateri edje navzoči slovenske potarne brambe izvirali s „hajj“-klici, ampak so tudi na svojem povratku v St. Lovrenc na Dravskem polju fallili na najpodjetnejši način tamozanje prebitvalstvo. Nemški vročnik, ki je sponzor ognejnjaca Pirika in Högenwarta, naj vročita potasi, zbralni je slednji v obrus besede: „pi. i me v...!“ Nemški go- spod, ki ga je prejel radi te potro- se na besedo, zaklical je ta nemški ol- kanec: „drekčink!“, nemški g. ultilitju je reklo, „da učitelji upadajo na zme- tiče“ itd. Nak Strošenier, ki je krčmar v Ptaju, grozil je z nadzincami in ne- kateri ljudje pri brigalnicu so klicali: „Avrakov!“. To je pristan nemški kultura nemški fajherberkarov, in potem se ti ljudje radijo, aki jih ljudstvo ne mora.

Prijajka podta. Iz Ptaje se nam piše, da je pri tamoznem počitku urad nastavljena nota Nemški, ki odgovarja na slovenska vprašanja: „Ich verstehen nicht Windisch!“ Razen tega nosi ta Gornjska na svoji tri nemški trak. Sploh pa so razmerje pri prijajki počti tako, da se bodo treba obrniti na našega državnega poslance, da stopi potrebovane korake, da se tem križljivo razmerje čimprej odpomore.

Katol. slov. politično društvo „Sloga“ v Ormožu: ima svoj občini- sko v nadzori, 14. julija ob 4. uri pop. v mestni gospod Kalčičevčesar v Ormožu. Dnevni red: 1. Vstop delostvari podr. dr. Plaja v jugoslovanski klub. 2. Slo- venskičiljstvo in slov. srednja šola. 3. Ve- liter novega odbora. Zborovanje se udeleži državni poslanec dr. Plaj.

Nam pri Ormožu, 9. julija. Nocaj je raznajala takaj strašna novinka. Ob tri četr. 11. ure po noči je vdarija v hišo in gostilno g. Ivanu Ivanču; pogorišča sta ob jednem dve vinaki kleti, g. Ormožec in gosp. M. Vitičar, kateri sta se s hišo držali skupaj, do tak Zavarovana sta prvi in zadnji. Na pomod je prislo mnogo ljudi, prodrevši loprika polarna bramba s svojo bri- galnicijo. Podarniki so delali s čudovito hrabrostjo do dneva in zbranili na- daljnjo razlikovanje potarja. Po Kričevim je tolkač toča. Imeli smo strašno noč.

Is Ljutomeru. Podravljeno društvo av. Cirila in Metoda ima lepe zasluge na razvoj državnega življenja. Dala je po starci navadi zakriti kres v Ljutomeru v proslavo av. Cirila in Metoda. Zvončari, topidi, unatačil ognej, godba, mognen melan in moliki pevski zbor Slov. per. društva, so povlečevali lepo narodno slavnost. Poslebno krasno je bil melan pevski zbor. Ljutomerčani smo po pravici ponoseni naaj.

— Neveda v Mariboru. Z odr je padla pri novi stavbi v Cvetni ulicih delavka Krebel 5 m globoko. Pretredu si je tako drobec, da bi tako odravila. — Na aliči je umrla zadnji petek perica Hark. Postalo je jo slablo, zvrnila se je in umrla. — Kaznenec Osobek, o katerem smo poročali, da se je ponosredil v finih skladateljih v Melju, je te umrl.

Ciril-Metodova slavnost nadajo nadajo v Mariboru je uspešno v veden- sko-voljnično. Obisk je bil naravnost ogromen; vse prostori „Nordnega doma“ so bili prepolnjeni. Največ je bilo očitljivega slovenskega ljudstva iz Rat. Ljubljane, Kamničke, Št. Petra, Št. Ilij, Jarecina in tako naprej. Izmed priroditev naj osmerni nastop otrok iz slovenskega dolinskega vrta, nastop „Bokala“, av. Arche v 2. nadstropju, kjer so plesalo skoro do jutra, raz- stava slovenskih trgovcev v 1. nadstropju. „Črna grubca“ v kleti in „kravovo riste“ na dvorišču, katara je obnašila marsikaterega v kazu lepik kronske za Ciril-Metodovo društvo. Ugodno vrem- vo slavnosti, katera bodo izbrana pod lep preostanek na družbo, ugodno slavi- ſila. Vančas čast priroditev slavnosti, kateri so se tudi tokrat, kakor so mnogokrat poprej, izmisliti skasali.

Is Maribora. V početku je bil rav- nastaj takojšnje realna Knoblock. Bil je dojet let rav nastaj taga, zavoda. V soboto so se privedli ročni pred- ročali nekako seremado, katara se je udeležilo džejstvo s lampioni. Potem se je govorilo in kakor se to spodobi na c. kr. zavoda, tudi primočno hajnilo. Knoblock je sedel tudi dolga leta v obli. odbora in bil ob vseh nemških društvih.

Is Maribora. Utoljitev konferenca mestnih učiteljev in učiteljev in Maribor. Ptaja in Celje je sklenila, da je potrebuje, vplasti med podak gospodarske nadzore in da se vse nadzri z oviro na to primerno predala. — Na učiteljski konferenčni učiteljev in učiteljev mariborskoga političnega okraja so bili izvoljeni v stalni okrajni učiteljski odbor: za mariborski sedni okraj gg. Nerat, Maier, Pečiger, Lebzacher in Pirkmajer; za slovenjškički okraj: gg. Polanc, Kokli in Vohb; za lastenartsk: gg. Matičič in Šmarjanec. V kajžnščini odbor so bili izvoljeni gg. Nerat, Bodnik, Lichtenwalder, Spaka, pd. Feigt, Vičič, Urak in Majhen.

Radni Učbenosmestni je hotel ustrežiti klicu kovača Miha Jakl v Mariboru svoje delo Štefaniju Worn. Ljubousmestni kovač se ni posredil, da bi dokle ustrežil in je zasedel. Poli- cija ga je zasedela.

— Ali je Avstrija klerikalna? Izvoljenik je 168 klerikalno-konservativnih poslancev z 1.357.000 glasovi (90 Nemcov, 17 Čehov, 32 Poljakov, 18 Slovencev, 13 Hrvatov in Srbov, 9 Italijanov in 3 Rumun). Nadalje je izvoljenih 239 svobodomenskih metod- nikov poslancev z 1.060.000 glasovi (86 Nemcov, 67 Čehov, 40 Poljakov, 30 Slovencev, 6 Slovencev, 4 Italijani in 2 Rumuni); aka pritejeno sem že 4 narodne Jude in 87 socijalnih de- cijalnih demokratov, imajo svobodomenske stranke vedno 136 poslancev nad klerikalci. Tako raduva „N. W. Tagblatt“.

Kranjsko. — S. Gregorčičev Jaroš kralj- nico in čitalnico v Ljubljani je po- setilo od 22. junija do 5. julija 1451 oseb, to je povprečno po 102 osebi na dan. Ta krasna zapek kaže potrebo takega zavoda!

— V novo poslopje se preselili prihodnje lito II. („slovenski“) državna gimnazija v Ljubljani. Zarod je bil proteklo leto 349 učencev.

— Razpis izstavljal nagrad za slo- venske, hrvaške ali srbske skladbe. „Glasbena Matica“ razpisuje v smislu odborovega sklopa z dne 26. junija 1907. dante nagrade v skupinem znesku 600 K. za izvirne slovenske, hrvaške ali srbske skladbe in sicer za moška, medane ali ženske zbrane, dvo- spored in samospire, za klavirsko in violinski skladbe. Konkurenčno med skladatelji

